

โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

หมวดวิชาที่ ๒

บผ.พิเศษ ๕ เรื่อง การประกวดบทความส่งเสริมความรักภักดีฯ

รุ่นที่ ๖๘ สัมนาที่ ๖ การจัดกลุ่มสัมมนาครั้งที่ -

ชื่อ นทน. น.ต.ก้องภพ โพธิ์ถวิล ลำดับที่ ๐๐๔

วันที่ ๓๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๗

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ น.อ.ชนกฤต แก้วประจักษ์, น.ท.ยุทธการ ประเสริฐ

และ น.ท.วโรทัย คเรศตรี

อาจารย์ผู้ควบคุมการปฏิบัติ น.ท.สุทธิชัย ไชยจิตร

.....

สถาบันพระมหากษัตริย์กับบทบาทด้านความมั่นคงในบริบทสังคมไทยยุคปัจจุบัน

“ ธรรมดานกอาศัยไม้ สัตว์เดินเท้าอาศัยป่า ปลาอาศัยสมุทรและแม่น้ำ บ่าวอาศัยนาย
ไพร่อาศัยมุขมนตรี เสนีปรีณายก ราษฎรทั่วเขตอาศัยพระมหากษัตริย์ เป็นที่พึ่งพำนัก
อันสิ่งที่สัตว์อาศัยทั้งนี้ไม่มีแล้ว พระนครก็ไม่ถาวรวัฒนาการนานได้”

- ตำราพระพิไชยเสนา ตำราสอนข้อความประพจน์ข้าราชการชั้นสูง สมัยปลายอยุธยา ^๑

สถาบันหลักของไทย อันประกอบด้วย ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันที่อยู่กับสังคมไทย มาช้านาน โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ ถือเป็นเสาหลักในการสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นตลอดมา จึงเป็นดัง ศูนย์รวมจิตใจของปวงชน และเป็นบ่อเกิดของความรักความสามัคคี ที่นำพาประเทศชาติให้ผ่านพ้นจากภัยคุกคามทุกรูปแบบตลอดช่วงเวลาของประวัติศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นภัยจากการรุกรานของประเทศอื่น ภัยจากการล่าอาณานิคมและการแผ่ขยายลัทธิการปกครอง รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทั่วทุกภูมิภาคไม่เว้นแม้ท้องที่ห่างไกล ส่งผลให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ จึงนับว่าบทบาทของสถาบันกษัตริย์ไทยทุกยุคสมัยต่างมีส่วนในการสร้างความมั่นคงในสังคมไทย และทรงนำพาประเทศชาติให้อยู่รอดปลอดภัยสืบเนื่องมาจวบจนปัจจุบัน

มุมมองทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสถาบันกษัตริย์

พระมหากษัตริย์ คือ ประมุขหรือผู้ปกครองสูงสุดของประเทศ อันเกิดจากแนวความคิดที่ว่า แต่เดิมมนุษย์ยังมีน้อยดำรงชีพแบบเรียบง่ายอยู่กับธรรมชาติ และเมื่อมนุษย์ขยายพันธุ์มากขึ้น ธรรมชาติต่างๆ เริ่มหมดไป เกิดการแก่งแย่งกันทำมาหากิน เกิดปัญหาสังคมขึ้นจึงต้องหาทางแก้ไข คนในสังคมจึงคิดว่าต้องพิจารณาคัดเลือกให้บุคคลที่เหมาะสมและมีความเฉลียวฉลาด จึงมอบอำนาจแต่งตั้งให้เป็นผู้พิจารณาตัดสินเมื่อเกิดกรณีปัญหาต่างๆ โดยต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรมเพื่อทำให้คนในสังคมยินดีและพึงพอใจ ประชาชนทั้งหลายจึงเปล่งอุทานว่า รัชชะ รัชชะ ราช หรือ ‘ราชา’ ที่แปลว่า ผู้เป็นที่พอใจประชาชนยินดี ต่อมาเลยเรียกว่า พระราชา ด้วยเหตุที่ว่าการกระทำหน้าที่ดังกล่าวไม่มีเวลาไปประกอบอาชีพ ประชาชนทั้งหลายพากันบริจาคที่ดินให้จนมีที่ดินมากขึ้นตามลำดับ คนทั้งหลายจึงเรียกว่า ‘เขตตะ’ แปลว่า ผู้มีที่ดินมาก และเขียนในรูปภาษาสันสกฤตว่า ‘เกษตตะ’ หรือ ‘เกษตร’ จนในท้ายที่สุดได้เขียนเป็น ‘พระมหากษัตริย์’ แปลว่า ผู้ที่มีที่ดินมาก ดังนั้น คำว่าพระมหากษัตริย์ความหมายโดยรวม จึงหมายถึง ผู้ที่ยึดครอง หวงแหวน และขยายผืนแผ่นดินไว้ให้แก่ประชาชนหรืออาณาประชาราษฎร์ที่พระองค์ทรงเสียสละเลือดเนื้อและชีวิตกอบกู้เอกราชบ้านเมืองไว้ให้แก่อนุชนรุ่นหลัง ^๒

หากนับย้อนอดีตประวัติศาสตร์ไทยตั้งแต่สมัยโบราณ คำว่า ‘กษัตริย์’ หรือนักรบผู้ยิ่งใหญ่ ในสมัยกรุงสุโขทัยอาศัยการปกครองแบบพ่อปกครองลูก จึงมีความใกล้ชิดกับประชาชนมาก เช่น ในสมัยราชวงศ์พระร่วง กษัตริย์จะมีพระนามขึ้นต้นว่า ‘พ่อขุน’ เรียกว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหง ในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้รับคติพราหมณ์มาจากขอมเรียกว่า เทวราชา หรือ สมมติเทพ หมายถึง พระมหากษัตริย์ทรงเป็นเทพมาอวตารเพื่อปกครองมวลมนุษย์ ทำให้ชนชั้นกษัตริย์มีสิทธิอำนาจมากที่สุดในอาณาจักร และห่างเหินจากชนชั้นประชาชน

^๑ คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทยฯ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. (๒๕๕๘). *ตำราพระพิไชยเสนา*, คำให้การขุนหลวงวัดประดู่ทรงธรรม เอกสารจากหอหลวง, กรุงเทพฯ: Museum of Siam, ๔๑ - ๔๖.

^๒ ธงทอง จันทรางศุ. (๒๕๑๖). “*พระมหากษัตริย์*” *รวมสารจารัตริย์ธรรมฉบับประชาชน*, เรียบเรียง ปิยะวรรณ ปานโต. (๒๕๕๘). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์. สถาบันพระปกเกล้า. กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์มติชน. <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์>

มากขึ้น ในสมัยราชวงศ์อู่ทอง จึงมีพระนามขึ้นต้นว่า ‘สมเด็จพระ’ เรียกว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระรามาธิบดี หรือในสมัยรัตนโกสินทร์ แห่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ เริ่มด้วยรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลปัจจุบัน คือ รัชกาลที่ ๑๐ ซึ่งถือเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๑๐ ของสถาบันองค์พระมหากษัตริย์ จึงมีพระนามขึ้นต้นว่า พระบาทสมเด็จพระ เช่น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙) เป็นต้น ดังนั้นคำว่า ‘พระมหากษัตริย์ของไทย’ อาจมีคำเรียกที่แตกต่างกันตามประเพณีนิยม หรือธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมา เช่นเรียกว่า พระราชา เจ้ามหาชีวิต เจ้าฟ้า เจ้าแผ่นดิน พ่อเมือง พระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าอยู่หัว หรือในหลวง ฯลฯ และตามกฎหมายตำแหน่งพระมหากษัตริย์จะส่งต่อได้เพียงการสืบสันตติวงศ์ หรือโดยการยึดอำนาจจากพระมหากษัตริย์พระองค์เดิมแล้วปราบดาภิเษกตนเองขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่เท่านั้น ทั้งนี้ ในการสืบสันตติวงศ์ต่อกันมาโดยเชื้อพระวงศ์ จะเรียกว่า พระราชวงศ์ เมื่อสิ้นสุดการสืบทอดโดยเชื้อพระวงศ์ หรือด้วยเหตุอื่นใดก็ตาม พระมหากษัตริย์พระองค์ใหม่จะทรงสถานะเป็นต้นพระราชวงศ์ใหม่ หรือเป็นผู้สถาปนาพระราชวงศ์ต่อไป

วิวัฒนาการบทบาทของสถาบันกษัตริย์ด้านความมั่นคง

การกล่าวถึงอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา กรุงธนบุรี และกรุงเทพฯ นั้น เป็นการศึกษาพัฒนาการทางสังคมไทยที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์^๓ เพื่อให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของการพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยลักษณะการปกครองในช่วงสุโขทัยนั้น ตามหลักศิลาจารึกระบุแนวความคิดที่ใกล้เคียงกับรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทย แม้ว่าสถาบันกษัตริย์ในสังคมของสุโขทัยยังไม่ถึงระดับจัดตั้งและยังไม่เป็นสถาบัน แต่ก็มีพัฒนาการที่สำคัญเรื่อยมา อันประกอบด้วย ๑. รูปแบบการปกครอง แบบพ่อลูกหรือพ่อขุน ๒. ลัทธิธรรมราชา คือ การใช้ธรรมและเมตตาธรรมเป็นฐาน ๓. มโนทัศน์ เรื่อง นครสวรรค์ เป็นอุดมการณ์เพื่อจัดระเบียบสังคมและการปกครอง ๔. หลักเสรีภาพของประชาชน คือ อิสระในการค้าขาย ๕. ความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างผู้ปกครองและประชาชน ๖. ความเจริญทางอุตสาหกรรม เช่น ชามสังคโลก ๗. การประดิษฐ์อักษรไทย เป็นสื่อและบันทึกเหตุการณ์ รวมทั้งวรรณคดี ๘. การขยายอาณาเขต ใช้ความสัมพันธ์ทางครอบครัว เช่น การแต่งงาน ๙. การติดต่อค้าขาย และการต่างประเทศ เช่น จีน และชางทำสังคโลก และ ๑๐. การศาสนา เช่น ติดต่อบุคคลจากนครศรีธรรมราช และลังกา

ต่อมาในสมัยอาณาจักรศรีอยุธยาในบรรดาอาณาจักรของไทยในอดีต กรุงศรีอยุธยาเป็นอาณาจักรที่เจริญรุ่งเรืองที่สุด มรดกของอาณาจักรศรีอยุธยาในด้านสถาบันกษัตริย์ พุทธศาสนา ระบบความเชื่อ และวัฒนธรรม หลายอย่างยังคงยึดถือและใช้อยู่จนปัจจุบัน ซึ่งนับแต่กรุงศรีอยุธยาสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ.๑๘๙๒ โดยพระรามาธิบดีที่ ๑ (ราว พ.ศ.๑๘๙๓ - ๑๙๑๒) อยุธยาปกครองถึง ๓๐ พระองค์ (๕ ราชวงศ์) ทำให้มีความหลากหลายทางความเจริญวัฒนธรรม ศิลปกรรม การเมือง การปกครอง การสร้างเมืองของกรุงศรีอยุธยาก็ไม่ต่างจากนครรัฐอื่นๆ ภาระหน้าที่ของรัฐในยุคนี้ย่อมมีเหมือนกัน คือ การเตรียมพลเพื่อการสงคราม ผลิตผลทางเกษตร และเศรษฐกิจ ส่วนของการเกณฑ์แรงงาน การใช้ทาสในสมัยอยุธยามีความยุ่งยากและซับซ้อนมีมากขึ้น เนื่องจากการขยายตัวของอาณาจักร การปกครองอาณาจักรที่ใหญ่ขึ้นต้องปรับทั้งการบริหาร การปกครอง และอำนาจให้เป็นปึกแผ่น การคุมกำลังคนจึงเป็นรากฐานของอำนาจ ดังนั้น สถาบันที่สำคัญที่สุดของอยุธยาจึงเป็นสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะพระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจที่สมบูรณ์ เป็นเจ้าชีวิต เป็นเจ้าของแผ่นดิน ประหนึ่งศูนย์กลางของสังคม การเมือง โดยอาศัยระบบศักดินากับระบบไพร่เป็นฐาน สังคมอยุธยานั้นแม้ว่าจะมีข้าราชการแต่ชั้นของบุคคลในสังคมอยุธยาก็ได้กำหนดตายตัว ทุกคนเป็นข้าของแผ่นดินเสมอภาค เท่าเทียมกัน

การก่อตั้งกรุงธนบุรี สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงกู้เอกราช และสถาปนากรุงธนบุรีขึ้นเป็นราชธานีของชาวไทยขึ้นใหม่ ยุคนี้จึงนับว่าเป็นระยะที่เปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน พระองค์ต้องทรงงานหนักและไม่ราบรื่น เพราะราษฎรเสียขวัญ ดังนั้น พระราชกรณียกิจเฉพาะหน้า คือ ขับไล่ข้าศึก การเสริมสร้างพระราชอำนาจให้มั่นคง และปราบปรามกลุ่มที่พยายามยกตนเป็นกษัตริย์ นอกจากปัญหาการเมืองแล้ว ปัญหาเศรษฐกิจ สงคราม ข้าราชการมากแพง ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ต้องแก้ปัญหา ด้วยการก่อตั้งโรงงานแจกจ่ายข้าวปลาอาหารเพื่อประทังความอด

^๓ สถาบันพระปกเกล้า. มป. วิวัฒนาการสถาบันพระมหากษัตริย์. <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=วิวัฒนาการสถาบันพระมหากษัตริย์>

อยาก รัชสมัยของพระองค์จึงเป็นยุค ๑๕ ปี แห่งการสงคราม และการต่อสู้ทุกภักขัยต่างๆ แต่พระองค์ก็ทรงรักษาชาติบ้านเมืองให้ผ่านพ้นไปด้วยดี

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ราชวงศ์จักรี ผู้นำไทยยังคงอาศัยความรู้เรื่องในอดีตและปึกใจที่จะฟื้นความทรงจำเก่าขึ้นมา กฎหมายต่างๆ ที่สูญหายกระจัดกระจายก็มาเรียบเรียงใหม่ เช่น กฎหมายตราสามดวง ในด้านการปกครองและการบริหาร มีการฟื้นฟูสถาบันพระมหากษัตริย์ ระบบการบริหารโดยใช้กรุงเทพฯ เป็นราชธานี และมีการขยายเขตการปกครองออกไปครอบคลุมพื้นที่รอบนอก ด้านการจัดการทางสังคม มีการใช้ระบบศักดินาเป็นองค์ประกอบของระบบสังคม ด้านเศรษฐกิจมีปริมาณการค้ากับจีนเพิ่มปริมาณขึ้น ด้านการศาสนามีการชำระสะสางลัทธิความเชื่อ สังคายนาระบฏไพร่ การสถาปนาอาณาจักรกรุงรัตนโกสินทร์

บทบาทร่วมสมัยของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

สถาบันพระมหากษัตริย์กับบทบาทด้านความมั่นคงไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงแนวทางไปจากอดีต เพราะความมั่นคงของชาติไม่ได้มีเพียงการปกป้องรักษาจากภัยของอริราชศัตรูแต่เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป แต่คือ ความผาสุกอันเกิดจากความปลอดภัยจากภัยจากธรรมชาติ ความขาดแคลนทรัพยากร และความยากจน รวมถึงการเสริมสร้างประชาชนให้มีความพร้อมในการแข่งขันในโลกยุคปัจจุบัน ด้วยการแก้ไขปัญหาคอขวด การเข้าถึงศึกษาและการสาธารณสุขที่ดี^๔ โดยต่างทรงมีบทบาทสำคัญในการคิดค้นและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท^๕ ได้แก่ ๑. โครงการตามพระราชประสงค์ หมายถึง โครงการซึ่งทรงศึกษาทดลองปฏิบัติเป็นส่วนพระองค์ ทรงแสวงหาวิธีการทดลองปฏิบัติ ทรงพัฒนาและส่งเสริม แก้ไข ดัดแปลงวิธีการ เพื่อดูแลผลผลิตทั้งในพระราชฐานและนอกพระราชฐาน ซึ่งต้องทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการดำเนินการทดลองจนกว่าจะเกิดผลดี จึงโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลสานต่อ

๒. โครงการหลวง พระองค์ทรงดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขา เพื่อบรรเทาอุทกภัยในที่ลุ่มล่างด้วยเหตุผลที่พื้นที่เหล่านี้เป็นเขตแดนชาวไทยภูเขา จึงทรงมีโอกาสพัฒนาชาวเขาชาวดอยให้อยู่ดีกินดี ให้เลิกการปลูกฝิ่น เลิกการตัดไม้ทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และเลิกการค้าไม้เถื่อน ของเถื่อน อาวุธยุทโธปกรณ์นอกกฎหมาย ทรงพัฒนาช่วยเหลือให้ปลูกพืชหมุนเวียนที่มีคุณค่าสูง ขนส่งง่าย ปลูกข้าวไร่ และเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อบริโภค ทั้งที่งานของโครงการนี้กินเวลายาวนานกว่าจะเกิดผลได้ ต้องใช้เวลานานนับสิบปี กว่าที่พัฒนาค่อยๆ ได้ผลดีขึ้นๆ ชาวเขา จึงมีความจงรักภักดีเรียกพระองค์ว่า “พ่อหลวง” และเรียกสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถว่า “แม่หลวง” โครงการของทั้งสองพระองค์จึงเรียกว่า “โครงการหลวง”

๓. โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ หมายถึง โครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อเสนอแนะและแนวทางพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการ ด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงาน พร้อมทั้งติดตามผลงานให้ต่อเนื่องโดยภาคเอกชน เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านสหกรณ์เนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการพจนานุกรม โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เป็นต้น

และ ๔. โครงการตามพระราชดำริ หมายถึง โครงการที่ทรงวางแผนพัฒนาและทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามแนวพระราชดำริ โดยพระองค์เสด็จฯ ร่วมทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาลซึ่งมีทั้งฝ่ายพลเรือน ตำรวจ ทหาร โครงการตามพระราชดำรินี้ในปัจจุบัน เรียกว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย ปัจจุบันมีลักษณะที่เป็นโครงการพัฒนาด้านต่างๆ ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาสั้นและระยะเวลายาวที่มากกว่า ๕ ปี ขณะเดียวกันก็มีลักษณะที่เป็นงานด้านวิชาการ เช่น โครงการเพื่อการศึกษาค้นคว้าทดลองหรือโครงการที่มีลักษณะเป็นงานวิจัย เป็นต้น โดยในปัจจุบันมีโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ ๓,๒๔๘ โครงการ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร ๑๗๐ โครงการ โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ๑๘๒ โครงการ โครงการพัฒนาด้านส่งเสริมอาชีพ ๓๓๙ โครงการ

^๔ มูลนิธิปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราชดำริ. (๒๕๖๓). สารานุกรม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. <https://www.pidthong.org/Rama10coronation/royal-project.php>.

^๕ คณะกรรมการประสานงานโครงการตามพระราชดำริ. (๒๕๓๘). โครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี. <https://www.oae.go.th/view/1/โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ/TH-TH>.

โครงการพัฒนาด้านสาธารณสุข ๕๘ โครงการ โครงการพัฒนาด้านคมนาคม/สื่อสาร ๘๗ โครงการ โครงการด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา ๓๘๘ โครงการและ โครงการพัฒนาแบบบูรณาการ/อื่นๆ อีกจำนวน ๒๕๙ โครงการ

แม้ว่าสถาบันฯ จะทรงคุณูปการต่อปวงชนชาวไทยเพียงนี้ แต่ปัญหาในปัจจุบัน การรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทยยุคใหม่มีความหลากหลาย และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญเริ่มตั้งแต่การเคลื่อนไหวของมวลชนที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านโซเชียลมีเดียที่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งกลุ่มคนที่มีความเคลื่อนไหวและประท้วงต่อต้านสถาบันฯ ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีกลุ่มคนที่มีความชื่นชอบและเชื่อมั่นในสถาบันฯ ภาครัฐจึงมีบทบาทสำคัญในการรักษาภาพลักษณ์และสนับสนุนผู้ที่เชื่อว่าสถาบันฯ ยังคงมีความสำคัญต่อความเป็นไทย การรับรู้เหล่านี้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และมุมมองของแต่ละบุคคล ซึ่งสามารถถูกกระตุ้นโดยสถานการณ์ทางการเมือง สังคม และสื่อมวลชนในแต่ละช่วงเวลา การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยยุคใหม่จึงยังคงเป็นเรื่องที่ภาครัฐ ต้องสังเกต ศึกษา และส่งเสริมอย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา เพราะการตระหนักถึงการตอบสนองของสถาบันฯ ในสังคมไทยยุคใหม่จะช่วยให้เข้าใจถึงภาพรวมและมุมมองที่หลากหลายของสังคมไทยในปัจจุบันได้มากยิ่งขึ้น

แนวทางการสนับสนุนบทบาทและส่งเสริมความภาคภูมิใจในสถาบันกษัตริย์ไทย

แนวทางการสนับสนุนบทบาทของสถาบันกษัตริย์ในการส่งเสริมความสามัคคีและอัตลักษณ์ของชาติตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ^๖ กำหนดไว้ ๔ แนวทาง ได้แก่ ๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผ่านหลักสูตรทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมทั้งช่องทางสื่อสารต่างๆ และชี้เตือนให้ระมัดระวังในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ๒. พัฒนาประสิทธิภาพและความเข้มแข็งของกลไกที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและป้องปรามการล่วงละเมิดสถาบันฯ จำแนกกลุ่มเป้าหมายและกำหนดมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อกลุ่มที่มุ่งล้มล้างสถาบันฯ และใช้มาตรการพูดคุยต่อกลุ่มที่หลงผิดเพื่อให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ๓. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ภาครัฐเป็นต้นแบบในการยึดถือและปฏิบัติตามแนวพระราชดำริอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม และ ๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มุ่งเน้นการบริหาร และการดำเนินงานภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล และให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นมีอิสระ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนและชุมชน

บทสรุป

จากบทความนี้ เห็นได้อย่างชัดเจนว่านับแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนี้ สถาบันกษัตริย์มีบทบาทในการรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพ ความมั่นคง และมั่งคั่งของรัฐ รวมถึงเป็นศูนย์กลางพัฒนาการทางสังคมและเป็นศูนย์รวมจิตใจของปวงชนชาวไทยเสมอมา ดังคำกล่าวของประธานาธิบดี วลาดีมีร์ ปูติน ว่า “สถาบันกษัตริย์ไทยจะถูกจดจำในรัสเซียในฐานะผู้สนับสนุนหลักของการพัฒนามิตรภาพและความร่วมมือระหว่างประเทศ” ^๗ แม้ว่าในปัจจุบันบริบทของสังคมโลกและเทคโนโลยีจะเปลี่ยนไป แต่ประชาชนไทยยังคงต้องพึ่งพาสถาบันฯ เพื่อที่จะมีคุณภาพชีวิตที่ดี กินดี มีการศึกษา โดยที่สถาบันกษัตริย์เองไม่เคยทรงคิดว่าเป็นดังบุญคุณ ทรงหวังเพียงแต่ว่าหากพระสวามีที่ทรงทุ่มเทพระวรกายและพระหฤทัยลงไปนั้น จะได้รับผลตอบแทนเป็นความผาสุกของชาติบ้านเมือง และการพัฒนาประเทศโดยปวงชนชาวไทยให้ไม่ตกไปตามอำนาจของทุนนิยมที่แผ่ขยายมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ดังนั้น แม้ว่าในปัจจุบันจะมีความเข้าใจผิดในบทบาทของสถาบันอย่างมาก แต่ก็เป็นที่น่าชื่นชมที่ประชาชนชาวไทยทุกคนที่จะตระหนักถึงและช่วยปกป้องสถาบันเอาไว้ เพื่อจรรโลงชาติให้มีเสาหลักของบ้านหลังนี้ที่มีชื่อ ‘ประเทศไทย’ ให้อยู่คู่กันอย่างแข็งแรงและยั่งยืนสืบต่อไป

^๖ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (๒๕๖๖). นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

^๗ Putin, Vladimir. (2016, 13 October). Condolences following the passing of King Bhumibol Adulyadej of Thailand.

ใบแบบประเมินค่าเอกสารผลงานวิชาการ

บผ.พิเศษ.....๕.....เรื่อง.....การประกวดบทความส่งเสริมความรักภักดี.....วันที่.....๓๑.พ.ค.๖๗
ชื่อ นทน.....น.ต.ก้องปกพ. โพธิ์ถวิล.....ลำดับที่.....๐๐๔.....สัมมนาที่.....๖.....รุ่นที่.....๖๕.....

ลำดับ	หัวข้อประเมิน	ระดับคะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑	การออกแบบกรอบแนวคิดการนำเสนอ					
๒	การจัดลำดับหัวข้อเรื่องของเอกสาร					
๓	มีรูปแบบหรือแบบแผนการนำเสนอเหมาะสม					
๔	มีส่วนนำของโครงสร้างแบบแผนการนำเสนอ					
๕	เนื้อหาสาระมีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
๖	ความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่นำเสนอ					
๗	การสรุปสาระสำคัญ หัวข้อ หรือประเด็นหลัก					
๘	เอกสารการนำเสนอมีคุณภาพ คุณค่าทางวิชาการ					
๙	รูปแบบการจัดพิมพ์และการจัดทำรูปเล่มประณีต					
๑๐	ส่งงานตามเวลากำหนด					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(ผู้ประเมิน)

เกณฑ์การวัดผลแต่ละหัวข้อ

๕ = ปฏิบัติได้ดีมาก, ๔ = ปฏิบัติได้ดี, ๓ = ปฏิบัติได้พอใช้, ๒ = ควรมีการปรับปรุง, ๑ = ต้องมีการปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผล (คะแนน)

๔๕-๕๐ = A (๔.๐๐), ๔๐-๔๔ = B+ (๓.๕), ๓๕-๓๙ = B (๓.๐), ๓๐-๓๔ = C+ (๒.๕), ๒๕-๒๙ = C (๒.๐),
น้อยกว่า ๒๕ = D (๑.๐), ไม่ส่งผลงาน = F (๐)